

LETO XI
4
april
1985
glasilo szdl
občine
logatec

Logaške NOVICE



Vsak dan, ne samo za praznik

Leto 1945 za naše narode in narodnosti ni pomenilo le zmage nad fašizmom. Pomenilo je mnogo več. Resnica je, da se je svetovni boj bojeval pod geslom boja za demokratično in samoodločbo narodov. Jugoslavija pa je dočkala konec še zlasti mnogo večjimi in globljimi premiki. Med štiriletno narodnoosvobodilno vojno proti okupatorjem in domačim izdajalcem je bila izvršena tudi socialistična revolucija. Z izgonom okupatorjev so bile hkrati razbite tudi oborožene sile buržoazne kontrarevolucije. Na vsem ozemlju je bila vzpostavljena nova oblast pod vodstvom KPJ, ki se je gradila in izoblikovala med vojno. Z osvoboditvijo države se je končala tudi revolucionarna zamenjava oblasti. To je bila edina revolucija v Evropi (razen alžirske, ki je bila zelo podobna), izvedena med drugo svetovno vojno. Ustanovitev Demokratične federativne Jugoslavije v revoluciji in osvobodilni vojni od leta 1941–1945 je tudi posledica razpada centralistično-hegemonistične Jugoslavije, ki so ga izpeljale združene revolucionarne sile vseh narodov in narodnosti. Mlada socialistična družba je prevzela breme podedovanih zgodovinskih problemov stare Jugoslavije iz prejšnjih časov, tako da so prva obdobja v zgodovini socialistične Jugoslavije hkrati tudi zgodovina reševanja teh problemov. Od tistih trenutkov mineva 40 let novejši zgodovine Jugoslavije – 40 svobodnih let. Iz revolucije in vojne vihre smo prišli ekonomsko zaostali, z bolj ali manj omejenim potencialom tehnike, tehnologije in znanosti.

Še tako neizprosna kritika 40-letnega razvoja v svobodni demokraciji ne more zanikati epokalnih sprememb v razvoju in graditvi Jugoslavije, vsakega njenega dela. In ravno zaradi tega se moramo vsak dan, ne le za praznik, zavedati svoje identitete. Kaj bi bilo z Jugoslavijo brez leta 1941, brez partije, brez Osvobodilne fronte, brez socialističnega samoupravljanja, brez neuvrščenosti? Zato moramo vedno vedeti, kje smo, kaj smo bili in kaj moramo biti. Težko je celovito ocenjevati za zgodovino tako kratko obdobje,

posebno zato, ker procesi uresničevanja nekaterih zgodovinskih sklepov še tečejo, rezultati in posledice pa se še niso mogli jasneje pokazati. Vendar so premiki zares ogromni. Seveda je ob vsem tem prav, da smo do preteklosti kritični, da poskušamo vsi skupaj in vsak zase ugotoviti, kakšna je bila cena razvoja, kaj in kje bi lahko dosegli več in bolje, predvsem pa, da ne bi ponavljali napak. Ravno sredi težav pogosto slišimo posameznike, ki se spogledujejo s preteklostjo in s tujimi vzori, ki razglabljajo o patriotizmu, nočejo in ne vidijo pa sprememb, ki so nastale v zavesti ljudi v posebnih razmerah našega boja za samoupravno socialistično družbo, ki traja že od leta 1950, od izročitve tovarn v upravljanje delavcem. Pravičnoročno potrjujejo, kako neperspektivno in usodno je lahko omahovanje glede izbrane lastne poti. Vselej se nam je maščevala revolucionarna nedoslednost, neskladje med opredelitvami in dejansko družbeno prakso pri določanju in zagotavljanju socialističnega samoupravnega položaja slehernega delovnega človeka in občana v TOZD ali KS. Gre predvsem za vse tisto, o čemer delavec zdaj odloča bolj ali manj le formalno. In da to presežemo, moramo ponovno poudariti, da je pravica delavcev reševati svoje lastne probleme, da mora pritisk samoupravnih interesov delavcev zrušiti vse nesamoupravne pojave, ki objektivno slabijo družbene, ekonomske in politične pozicije delovnega človeka. Gospodarske težave, napetosti in protislovja, s katerimi se spopadamo, ne smejo in ne morejo biti zavora za razvoj samoupravljanja, ampak tista družbena naloga, ki mora pokazati sposobnost in pripravljenost vseh socialističnih sil, zlasti pa zveze komunistov, pri zagotavljanju nadaljnega razvoja socialističnih samoupravnih odnosov kot bistva naše demokracije. Kot nadaljevanje vsega, kar se je začelo pred 40 leti, za kar so se borile generacije, ki so ustvarjale našo novejšo zgodovino – kot zgodovinski dolg naše generacije.

J. Kokalj



Vsem delovnim ljudem in občanom čestitamo ob 27. aprilu – dnevu Osvobodilne fronte in 1. maju – prazniku dela.

*Skupščina občine Logatec,
družbenopolitične organizacije
občine Logatec in uredništvo
Logaških novic*

Programska seja OK ZKS Logatec

Obveza in odgovornost

Logaški komunisti so na letni programski seji 23. marca 1985 ocenili izpeljane aktivnosti v preteklem letu in si začrtali program dela za leto 1985. Seji so prisostvovali tudi gostje, med njimi Marija Iskrenovič, članica CK ZKS, in Jelka Tušar, članica MS ZKS ljubljanske regije.

Že drugo leto je razprava na programski konferenci potekala v treh skupinah. Ugotovljeno je namreč, da je ta metoda dela mnogo uspešnejša. Da so pred komunisti težke in odgovorne naloge, je pokazala tudi udeležba na konferenci. Delegati OO ZK so se konference udeležili v polnem številu.

Razprava o poročilu o delu občinske organizacije ZK za leto 1984 in programskih usmeritvah za delo v letu 1985 je bila živahna in plodna. V skupini za družbenopolitični sistem se je dotaknila predvsem problemov delovanja delegatskega si-

stema. Ugotovljeno je bilo, da so v vsebini dela skupščinskih zborov doseženi vidni rezultati (v letu 1984 so zbori skupščine štirikrat zasedali skupaj z skupščinami SIS), da pa je ostalo še veliko problemov nerešenih. Eden od teh je udeležba na sejah. Iz podatkov, ki so jih pripravile strokovne službe, je razvidno, da je nekaj delegacij takih, ki se sej skupščin sploh ne udeležujejo. Tema, ki zahteva premislek, predvsem pa strokovno oceno pred bližajočimi skupščinskimi volitvami. Razpravljali so tudi o vlogi in delovanju krajevne skupnosti. Ta naj bi

prevzemala nove naloge, ob tem pa so materialne možnosti za delovanje skromne in se celo iz leta v leto slabšajo.

V skupini za idejnopolično aktivnost in akcijsko usposobljenost so delegati iz osnovnih organizacij razpravljali predvsem o idejnosti v zvezi komunistov, o usposabljanju, ki je dolžnost vsakega komuniste, a se tega vse premalo zavedamo, o delovanju majhnih osnovnih organizacij, ki v svojih sredinah ne opravljajo več svoje vloge. Razmišljanje, da bi take osnovne organizacije ukinili, so delegati odločno zavrnili in sprejeli stališče, da je potrebno take osnovne organizacije kadrovske okrepiti. Prav tako je treba aktivirati konference ZK in ustanoviti svete ZK v obeh večjih krajevnih skupnostih. Delegati so menili tudi, da so sprejeta stališča vse prevečkrat splošna in deklarativna in jih je zato potrebno konkretizirati.

V skupini za družbenoekonomske odnose so razpravljali največ pozornosti namenili stabilizacijskim prizadevanjem. Čeprav so rezultati

poslovanja organizacij združenih dela zelo dobri, bo potrebno velike napore vložiti v nove razvojne programe, saj je na tem področju še veliko rezerv, ki jih do sedaj niso izbili. Veliko razpravljalcev se je taknilo tudi delitve in razporeja dohodka. V občini zelo kasnim pripravo planskih dokumentov. tem so razpravljali opozorili na veliko premajhno skrb za razvoj. Nujno bi potrebovali razvojno službo in dobrih strokovnjakov. Zaradi tega morala biti tudi štipendiranje in drovska politika bolj ofenzivna.

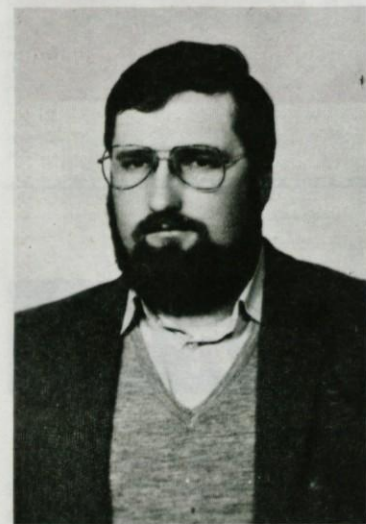
Na skupnem plenarnem zasedanju so logaški komunisti sprejeli predlog stališč in sklepov. Zaradi obilice predlogov, mnenj in stališč, ki so se oblikovala v razpravi na letnih skupinah, bodo člani bližnje misije za sklepe pripravili konkretni predlog usmeritev in sklepov, ki bodo v letu 1985 in z njim dopolnili programske usmeritve. Programirovanje zahteva tudi izpolnitev. Logaški komunisti se tega zavedajo, zato bodo k izpolnitvi programa pristopili hitro in smelo.

Branka Novak

Janez Turk – novi sekretar OK SZDL Logatec

Na konferenci OK SZDL, ki je bila 26. marca, je bil za novega sekretarja izvoljen Janez Turk.

Tovariš Janez Turk je bil rojen leta 1953 v Logatcu. Končal je višjo politično šolo v Kumrovcu. Bil je sekretar OK ZSMS Logatec, sekretar občinskega sindikalnega sveta, pred izvolitvijo pa je opravljal delo tajnika krajevne skupnosti Naklo. Poleg navedenega je tovariš Turk aktiven v temeljnih delegacijah in na področju telesne kulture.



Povprašali smo ga o njegovih načrtih in pogledih na delo.

Letošnje leto bo v znamenju priprave na skupščinske volitve. Kako se bo socialistična zveza kot nosilec vključila v te aktivnosti?

Janez Turk: »Odgovorna naloga v zvezi z volitvami so kadrovske priprave, ki morajo potekati nepretrgano in v skladu z dogovorom o kadrovske politiki od volitev do volitev. Izhajati morajo iz načela, da jih ne smemo voditi odtrgano od družbenoekonomske in družbenopolitične naloge. Stalne kadrovske priprave na volitve, oziroma stalno evidentiranje možnih kandidatov za družbene funkcije, omogoča delovnim ljudem in občanom, povezanim v organiziranih oblikah združevanja in delovanja, da se neposredno in aktivno vključujejo v vse faze kadrovanja.

Zavzemali se bomo, da bodo v delegacije izvoljeni taki tovariši in tovarišice, ki bodo nosilci usklajevanja različnih interesov in hotenj in bodo sposobni oblikovati ter spoštovati skupne interese in razvojne usmeritve ter pridobitve naše družbe.

Z družbenopolitično in samoupravno aktivnostjo moramo zagotoviti tako sestavo delegacij v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnostih, ki bodo zagotavljale učinkovito delovanje delegatskega sistema in delegatskih odnosov. Zato moramo za delegate v temeljnih delegacijah in za nosilce odgovornih delegatskih in družbenih dolžnosti v občini, republikah in federaciji predlagati družbeno najbolj aktivne občane. Posebno pozornost bomo posvetili mlajšim kadrom, predvsem pa tistim, ki bodo pripravljene, sposobni, predani in odločni pri izvajanju nalog socialističnega samoupravljanja.

Zahvalili smo se za pogovor in tovarišu Turku zaželeli veliko uspehov pri delu.



4. maja 1985 bo minilo pet let, kar je umrl tovariš Josip Broz – Tito, osrednja osebnost predvojnega delavskega gibanja, narodnoosvobodilne vojne jugoslovanskih narodov in povojne izgradnje samoupravne in neuvrščene Jugoslavije.

Pet let brez Tita je minilo v ustvarjalnem delu in prizadevanjih vseh delovnih ljudi in občanov. Tovariš Tito pa je v naših mislih ostal svetel zgled prijatelja, človeka, borca za lepši in pravičnejši jutri.

Cenjene stranke obveščam, da izdelujem vse vrste očal. Nudim vam kvalitetno izbiro domačih in uvoženih okvirjev in stekel znanih proizvajalcev.

Hitra in kvalitetna izdelava.

Se priporočam!

ODPRTO:

vsak dan: od 9.00 – 12.00 in od 13.00 do 16.00 ure

sreda: od 9.00 – 12.00 in od 15.30 – 18.00

sobota: ZAPRTO

Naša prva ilegalna akcija

Bilo je v torek, 22. aprila 1941. leta, četrtega dne po italijanski okupaciji Slovenije. V Logatcu so ljudje govorili, da je na Tolstem vrhu in po bunkerjih Rupnikove linije ostalo veliko vojaške opreme, orožja in municije, ki jo pustili vojaki ob razpadu vojske Kraljevine Jugoslavije. Tako se je tiste prve dni po okupaciji veliko število ljudi – mož, fantov in otrok podalo v gozdove, kjer je vojska imela svoje taborne in bunkerje. Nekateri so šli, da bi našli čevlje, šotorska krila, fantje in otroci pa smo šli, da bi našli orožje, municijo, bombe, čutare in drugo.

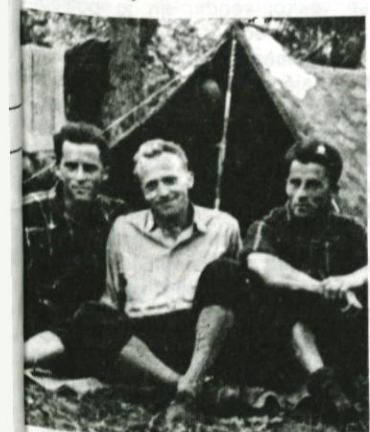
Po zapuščenih bunkerjih Rupnikove linije, smo našli precej orožja, municije in opreme, odvisno od tega reakšne je bil kdo sreče. Ko smo gledali orožje in ročne bombe, ki so razmetane okoli bunkerjev samevale, nam je bilo težko pri srcu. Vojaki in otroci let slavljenega vojske kraljevine Jugoslavije, ki se bi morali z njim boriti, so zaradi izdajstva kraljevih generalov, pobegnili neznanu kam, orožje in municijo pa pustili v bunkerjih, za katere je narod dal težke milijone da so se zgradili.

Tiste dni je v Tolstem vrhu po veslan pokalo od pušk in mitraljezov ter grmelno od eksplozij ročnih bomb. Skupina fantov je našla težki mitraljez »švarcloze« in nekaj pasov z naboji. Postavili so ga v dolino desno od juhe štirne in streljali v bližnje imreke, kakor da so to italijanski vojaki. Nekaj tega kar smo našli od orožja in municije smo odnesli domov ali pa skrili v gozdu.

Akcija skrivanja orožja, municije in vojaške opreme je bila plod naše samoinicijative. Kot člani sokolskega društva smo bili vzgojeni v domoljubnem smislu. Ljubezen do domovine pa nam je govorila da še ni vse izgubljeno in da okupacija ne bo več trajala. Bili smo prepričani v to da se je vojska skrila v gozdovih širom Jugoslavije. Govorilo se je da so tudi v skritih predelih Notranjskih gozdov skrite četniške čete in da bodo na dani znak udarile po okupatorju. O vsem tem smo prijatelji živo komentirali med seboj. Seveda so bile to le naše želje in domišljije, kajti nobeden od nas takrat še ni videl v gozdu oboroženega vojaka.

Julij 1941. leta

Tri mesece je že trajala okupacija Slovenije. V tistem času so nemške in italijanske armade neustavljivo nadaljevale svoj pohod globoko na ozemlje Sovjetske zveze.



Bojan Tollazzi, Vido Bajec in Mitja Tollazzi – na taborjenju pri Račevskem jezeru nad Rovtami, 1954. leta

V poletnih mesecih 1941. leta je bilo v Logatcu nastanjenih okoli 1000 italijanskih vojakov in karabinerjev. Bivali so v mnogih privatnih hišah in kozolcih. Poveljstvo italijanske divizije se je nastanilo v prostorih nekdanjega sokolskega doma. Karabinerji so se razporedili v poslopju sreskega načelstva, fašisti pa so svoje pisarne odprli v bivši posojilnici (danes občinska stavba). Vojska je imela veliko konj in mul, tako da je bila v Logatcu redka štala, kjer ni bilo vsaj enega para konj ali mul.

Italijansko okupacijsko poveljstvo je kmalu po zasedbi dela Slovenije, imenovanem Ljubljanska pokrajina, izdalo odlok, da mora prebivalstvo takoj oddati vse orožje, municijo in vojaško opremo, skrito ob kapitulaciji jugoslovanske vojske. V proglasu so pretili, da bodo vse, pri katerih bodo našli municijo, orožje in drugo, najstrožje kaznovali. Poleg tega je okupator izdal odlok, da morajo biti vsi reklamni naslovi na trgovinah, gostlinah in obrtniških delavnicah napisani v italijanskem in slovenskem jeziku.

Sokolsko društvo in vsa druga društva so prenehala delovati z dnevom okupacije, kajti okupator je prepovedal njihovo delovanje. Sokoli smo se prej radi zbirali pred sokolskim domom zaradi telovadbe in atletike ter igrali razne športne igre. Vsega tega pa zdaj ni bilo več.

Italijanska vojska je v poletnih mesecih 1941. leta vsako nedeljo organizirala nogometna tekmovanja med enotami, ki so bile nastanjene v Logatcu in okoliških vaseh. Včasih smo tudi otroci in mladeniči prišli gledat nogometno tekmo, da bi vsaj tako zadovoljili potrebe po športnem življenju.

Bila je nedelja v začetku julija 1941. leta. Vido Bajec, Franc Križaj – Gregorčkov, moj brat Bojan Tollazzi in jaz smo opazovali nogometno tekmo med italijanskimi vojaki. Ob polčasu se je Vido obrnil k nam in rekel: »V Kališah je skritih nekaj zabojev municije za puške. Potrebno jih je skriti na bolj varno mesto in bolje zaščititi pred dežjem. Predlagam, da gremo takoj v gozd in da to napravimo še danes. Ali ste za to?«

Vsi smo se strinjali s predlogom in takoj odšli proti Zelenici in naprej čez gmajne v Koliševke. Tu nas je Vido pripeljal do prepadne stene ene od vrtač, ob kateri je na polici rasel visok bor. Franceljna je postavil na stražo, da nas bi pravočasno opozoril, če bi prišla mimo italijanska patrula, Bojana in mene pa razporedil ob borovcu, po katerem se je sam spustil na polico, na kateri je bilo skritih 6 zabojev municije. Za-



Franc Križaj-Gregorčkov (slikan takoj po vojni)

boji so bili pokriti s smrekovimi vejami. Kar precej smo se utrudili preden smo spravili vseh šest zabojev na vrh stene, kajti s seboj nismo imeli vrvi.

Ko smo se malo odpočili nas je Vido razdelil v dve skupini. Vsak od nas je v eno roko prijel en zabojo, po dva skupaj pa tretjega. Podali smo se na pot. Pogovor, ki je bil še malo prej mladeniško razposajen, živ in glasen, je zdaj popolnoma utihnil. Hodili smo sključeno kakor tihotapci in na vse strani oprezovali, da bi še ob pravem času zagledali ali slišali italijansko patruljo. Izogibali smo se kolovozov in hodili kar počez skozi gozd. Ker so bili zaboji v municijo precej težki, smo večkrat počivali. V nas se je zavlekel posebne vrste strah in nemir, do takrat vsem nam nepoznan. Dobro smo vedeli, kaj pretijo Italijani tistim, pri katerih bi našli municijo ali orožje. Zato je bila vsa naša pozornost usmerjena le na to, da bi ob pravem času opazili italijanske vojake, da bi se jim skrili. Zdi se mi, da smo tistega nedeljskega popoldneva vsi štirje postali resnejši in zrelejši.

Ko smo prišli v predel, ki se imenuje Lom, v bližino kraja, kjer danes stoji lovska kočica, se je Vido, ki je bil na čelu kolone, zaustavil. Odločil je, da tam skrijemo zaboje v municijo med skale. Začeli smo iskati razpoke in vanje skrili zaboje. Vsak zabojo smo pokrili s ploščatimi kamni, na katere smo položili velike kose mahu. Čez vse to smo položili še veje, da bi bili zaboji čim bolj skriti.

Preden smo odšli, smo si natančno ogledali okolico in oblike skal, da bi si vse čim bolje zapomnili. Tudi na poti proti domu smo si dobro ogledovali vse značilnosti gozdne poti, po kateri smo hodili.

Postali smo bolj zgovorni, kajti nismo se več bali srečanja s italijansko patruljo. Pogovarjali smo se o tem, kako bo naša municija nekega dne prav prišla tistim, ki se bodo borili za svobodo naše domovine. Seveda pa v tistem času nihče od nas ni imel nikakršne predstave o tem, kdo bo organiziral boj proti okupatorju in kako bo vse to izgledalo. Vedeli smo le to, da italijanska okupacija ne bo več trajala in da ima naš narod patriote, ki bodo imeli dovolj poguma in organizacijskih

sposobnosti, da organizirajo boj proti okupatorju. Seveda smo si vse to zamišljali precej enostavno, brez večje materialne škode in človeških žrtev. Bili smo prepričani, da bo armada Sovjetske zveze kmalu premagala Nemčijo in Italijo in da bo do zime vojne konec.

Preden smo se pred Logatcem razšli, smo si segli v roke in si obljubili, da ne bomo o tem, kje smo skrili municijo, nikomur povedali niti besede. Zadovoljni, da smo akcijo uspešno končali, smo se vrnili na svoje domove. Pri tem se nismo zavedali, da je bila to naša prva ilegalna akcija v borbi proti italijanskemu okupatorju.

Mitja Tollazzi

Kako cenimo arhivsko gradivo

Vse več se piše o arhivih, arhivskem gradivu, vse bolj populariziramo to dejavnost, pa se vseeno najdejo mnogi, ki o tem vedo zelo malo ali pa celo nič. Zato ne bo nič narobe, če kaj malega napišem o tej temi in mogoče vzbudim zanimanje tistih, ki doslej niso imeli pravega vpogleda v to.

Mnogi ljudje spoznajo arhiv, ko začno iskati podatke o službenih letih, potrdila o zaključnih izpitih, spričevala, potrdila v zvezi z obrtno dejavnostjo, načrte, ko začno preurejati hišo... Takrat se jih pošlje v arhiv: »Tam boste našli to, kar potrebujete. Tam zbirajo take stvari«. In res: pridejo, povprašajo. Nekateri dobijo zelene podatke, drugi ne. Arhiv ima sicer veliko gradiva, ne pa vsega. So pa tudi ljudje, ki pridejo v arhiv iz popolnoma drugačnih razlogov. Ti se namreč ukvarjajo z zgodovino svojega kraja, zato jih veliko bolj zanimajo dokumenti, ki pričajo o stvareh, pomembnih za znanost in kulturo. Pa tudi oni mnogokrat ostanejo brez zaželenega gradiva.

Nekateri »papirji« so se v dolgih letih porazgubili. Ko so končno prišli v arhiv, so bili že v takšnem stanju, da si sedaj z njimi ne moremo veliko pomagati. Upajmo, da bodo naši znaninci imeli kaj več sreče. To pa je v prvi vrsti odvisno od nas, od našega odnosa do gradiva, ki nastaja pri delu družbenih pravnih oseb in društev. Arhivsko gradivo ni le star papir, ki se ga po nekaj letih odvrže. Zavedati se moramo, da sta vrednost in pomen gradiva velika. Tudi brez zakonov in sankcij varujemo to našo kulturno dediščino.

Za varovanje je v prvi vrsti odgovoren arhiv, ki ga poleg tega, da gradivo prevzame, tudi urejuje, popisuje, strokovno obdeluje in omogoča njegovo uporabo vsakomur, ki ga zanima. Zato so organizacije in društva dolžna, da po določenem času gradivo tudi oddajo. Seveda je pri tem mišljeno res arhivsko gradivo in ne kupi papirja.

Boris Rozman

Pobuda za pripravo grba občine Logatec

Pobuda, da bi tudi za logaški prostor zbrali potrebno gradivo in izoblikovali skupen simbol – grb, narekuje naslednje:

- utemeljitev namena priprave grba – simbola,
- izbor določenih vsebinskih (strokovnih) spoznanj, ki zadevajo predmet dela,
- vključitev širšega kroga občanov, ki naj bi kreativno pripomogli k vsebinski opredelitvi priprave grba,
- pripravo skupne vsebine izhodišč (tez), kot okvira za razpis javnega natečaja o pripravi grba občine Logatec.

V nadaljnjih vrsticah izpostavljam nekaj že zbranih vsebinskih usmeritev in razmišljanj za pripravo grba. Upamo, da bo pobuda naletela na ugoden odziv. Pričakujemo nove pobude in usmeritve o tem, kaj bi bilo primerno upoštevati pri zasnovi in oblikovanju grba občine Logatec.

Skupne usmeritve predstavljajo:

- arheološke najdbe kot najstarejši dokaz o poseljenosti (Merkurjeva statueta, rimski opisni kamni, kasne antične utrdbe ...),

- prometno ugodna lega (križišče cest in poti od najstarejših časov do danes),

- razvoj trgovskih poti in dejavnosti ob njih (prenočevalne postaje v rimskih časih, poštna postaje, tovarništvo, furmanski prevoz – furanje lesa iz gozdov v zaledju, izgradnja južne železnice, izgradnja moderne avtoceste z motelom),

- bogastvo gozdov (naravna značilnost in pogoji za razvoj lesne trgovine, žagarskih obratov in lesne industrije, tipični krajinski pogledi na gozdno zaledje Hrušice, Ravni-ka ...),

- naravne značilnosti (značilni obraz kraškega gozda in svetovno znanih kraških pojavov v njih – Koliševke, Gradišnica, brezna, polja),

- pomembne sestavine kulturne krajine (drevedne na Logaškem polju ...),

- zgodovinsko pomembni dogodki, ki so vplivali na današnjo podobo logaškega ozemlja.

Izpostavljam nekaj drobcev iz naše preteklosti, ki bi nas lahko usmerjali pri tovrstnem delu.

Prisotnost človeka na logaškem ozemlju je znana od prvega tisočletja pred našim štetjem, ko so tu živeli Japodi.

Prometno ugodna lega ozemlja, najkrajšega in naravno najugodnejšega prehoda, čez katerega sta že

nekadaj potovala jantar na jug in morská sol na sever, je v marsičem pogojevala nadaljnji razvoj poselitve na tem prostoru.

S prometom in trgovino je Logatec povezan od najstarejših časov. Glavnino rimskega Longaticuma je predstavljala prenočevalna postaja (»mansio«), ki je po skromnih izkopaninah sodeč ležala na severovzhodni strani hriba Velike bukve.

Na te dejavnosti so vezane najstarejše najdbe, kot je Merkurjeva statueta, ki jo hrani Narodni muzej v Ljubljani, ter ostanki rimskih opisnih kamnov. Jugovzhodno od Logatca so še vidni ostanki rimskih zapor, zgrajenih kot obramba proti barbarom. Zgrajene so bile konec 4. ali v začetku 5. stoletja. Antična trasa ceste je potekala od Vrhnike pod današnjim Štampetovim mostom preko Logatca, Kalc in Hrušice v Ajdovščino, stara pot pa iz Logatca preko Martinj hriba, Gradišča, ob robu Planinskega polja v Postojno. Ob tej poti je tudi ugotovljena kasnoantična utrdba Vrh Brsta.

V srednjem veku je preko logaškega ozemlja vodila pot iz Ljubljane na Planino in v Vipavo z odcepom preko Rovt v Poljansko dolino. Za obdobje turških vdorov, ki so prihajali sem iz vrhniške in cerkniške smeri, zgodovinarji dokumentirano omenjajo napade iz leta 1559 in 1570.

Vloga prometa, zlati nekoliko kasnejšega tovarništva, se je močno odrazila v načinu življenja ljudi, ki so se še posebno v dolini preusmerili iz kmetijstva v tovarništvo, pri tem pa močno zanemarili zemljo.

Svojevrsten razvoj poselitve, povezan s tovarništvom in prevozništvom, se je odrazil v gradbeni zasnovi kotlinskih naselij. Ta so se razvila v dolge obcestne vasi. Svojevrsten pečat te dobe pa je še ohranjen v ostankih furmanskih domov. Iz logaške kronike je omembe vredno opozoriti na »obisk Francozov« z Logatca, kjer je imel general Betnadotte svoj štab, je 29. marca 1797 izdal proglas prebivalcem Kranjske.

Pomembne za Logatec sta še letnici 1815 in še posebej 1876, ko je katastrofalni požar uničil veliko stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij.

Pomembni spremembe je v življenje na logaškem ozemlju prinesla izgradnja južne železnice (1855. leta).

Med raziskovalci ostaja odprto vprašanje imena kraja. Ena izmed ponujenih razlag omenja možnost, da so naši predniki dali kraju ime Logatec zaradi obsežnih gozdnih površin, ne da bi kaj vedeli o antičnem Longaticumu. Gozd, v katerega se je naš človek zatekal v vseh zgo-

dovinskih obdobjih, je reševal ob prenekaterega našega gospoda vse do najnovejših dni. Pogojeval nastanek in razvoj lesne trgovine lesne industrije. Prav ta se je skromnih žagarskih obratov razv v sodobno industrijsko podjetje, ki daje kruh številnim družinam.

Razmišljanje o vsebinskih prvinah za pripravo grba

Specifična lega Logatca, odprtosti proti vzhodu ter sorazmerno lahka prehodnost je že v preteklosti vplivala na razporeditev in razvoj agrarnih naselij, ki so se postopoma stapljala eno z drugimi v funkcijsko povezan kraj, kot ga poznamo danes. Lahka prehodnost iz notranjosti Slovenije proti obmorskim predelom in obratno je že zgodaj nudila ugodne možnosti za razvoj trgovine. Za Logatec je v najstarejših obdobjih značilno tovarništvo kot oblika trgovanja (prenašanje trgovskega blaga, izdelkov in polizdelkov s konji in mulami). O tem zgovorno priča polihistor J. V. Valvasor v svojem delu »Slava vojvodine Kranjske«. Tu pravi: »Notranjci v okolici Vrhnike in Logatca so skoraj sami tovarniki, ki se ukvarjajo predvsem s kupčijo.«

Trgovanje je značilno za Logatec tudi v srednjem veku, ohranjeni so zapisi v mitninskih knjigah iz srede 15. stoletja. Za starejša obdobja so viri preveč pomanjkljivi in nepopolni, da bi s pomočjo njih lahko sklepali, kaj je značilno za udejstvovanje Logačanov.

Vlogo tovarništva je z izgradnjo in popravilom prometnih zvez prevzelo v začetku 18. stoletja furmanstvo. V začetnem obdobju, do leta 1856, gre predvsem za obliko furmanstva na dolge razdalje. Logaški furmani so na svojih vozovih – parizarjih prevažali najrazličnejše izdelke, blago od Dunaja do Trsta, Milana in Benetk. Po letu 1856 ta oblika furmanstva, tako značilna za kraje ob cesti Dunaj–Trst, zaradi konkurence železnice propade. Nadomesti jo nova oblika prevoznništva, furmanstvo na krajše razdalje. Tu gre predvsem za prevoz blaga iz železniške postaje Logatec v rudarsko Idrijo in nazaj. Ta oblika se je ohranila do konca prve svetovne vojne, nato pa je zamrla.

Poleg tovarništva in furmanstva je za Logatec značilno tudi gozdarstvo, žagarstvo, predvsem pa trgovina z lesom. V starejših obdobjih so uporabljali les predvsem za potrebe ladjedelništva v Trstu. Trgovanje z lesom je uspešno cvetelo vse do druge svetovne vojne in je nedvomno ena od najpomembnejših dejavnosti, s katerimi so se tu ukvarjali.

V navedenem delu so opisane predvsem najznačilnejše dejavnosti, s katerimi so se v preteklosti ukvarjali prebivalci Logatca in okolice. Poleg navedenega pa je potrebno vključiti v razmišljanje o grbu Logatca tudi ostale dejavnosti, naravne znamenitosti, stavbe in druge objekte, tako ali drugače povezane z Logatcem. Grb naj v prvi vrsti zadosti zahtevi, da kot simbol kraja

predstavi splošno znano karakteristiko kraja, značilnost, ki je razumna.

- Stavbe in drugi značilni objekti:
- rimska trdnjava, kastel na nišču,
 - grad v Gor. Logatcu,
 - cerkev sv. Jožefa na Čevici,
 - cerkev Tabor v Gor. Logatcu,
 - vodna pumpa ob Logaščici,
 - mlini, žage.
- Dejavnosti značilne za Logatec:
- tovarništvo,
 - furmanstvo,
 - gozdarstvo, spravilo lesa, delava, sečnja itd.,
 - lesna trgovina,
 - žganje apna,
 - žagarstvo, mlinarstvo.
- Nekaj legend, pripovedk vezanih za Logatec:

- legenda o zakopanem zakladu v okolici cekve sv. Jožefa. V njej govora o zakopanem zlatem tele. Legenda skriva resnično jedro. P leti je bilo pri gradnji novih hiš Čevici odkrito rimsko grobišče. odkritje legendo potrjuje in hkrati opozarja na prisotnost Rimljanov, je konec koncev Logatcu dala in Raziskava grobišča in okolice bi dvomno dodala mnoge zanimive podatke, vendar zanjo na žalost ni narnih sredstev.

- pripovedke o Ajdih in njihovih zakopanih zakladih, utrdbah, zidovih. Pripovedke so vezane na rimske vojaške zapore in utrdbe.

- legende o zakopanih zakladih v grobu kralja Atila v trdnjavi KAST na Lanišču.

- legende o Ajdih na Gradišču in o njihovih obredih vezanih na jano Gradišnico.

- ustno izročilo o Turkih v Logatcu, o boju z njimi v »krvavih jamah« in na »turških klancih« na Hrušici.

- ustno izročilo o Francozih. Pripovedk in legend je nedvomno še veliko, vendar jih je potrebno zbrati in urediti.

Pomembna značilnost Logatca tudi sajenje BOBA. V preteklosti bilo to tako razširjeno, da so Logačane hudomušno imenovali – bobci. Obstajali pa so tudi posebi cerkveni shodi imenovani – logaški bob.

V premislek in obravnavo je podanih le nekaj momentov, ki služijo za nadaljnje razpravljane polemiko in razmišljanje o grbu. Ndvojnno je potrebno dodati in upoštevati še marsikaj, kar je bilo puščeno. Vendar – več glav več Sestavek naj služi predvsem napotek in vodilo za razmišljanje znaku, ki naj predstavlja Logatec.

Komisija za pripravo grba pri SO Logatec



Vzgojiteljice si želijo več sodelovanja s starši

Za otrokov telesni, duševni in socialni razvoj je predšolska doba velikega pomena. Včasih celo odločilnega pomena. Dva dejavnika, družina in vzgojnovarstvena organizacija, imata možnost vplivati na otrokovo prihodnost, na njegovo sedanjo in kasnejšo usodo. Obema je poglobljena naloga omogočiti mu vsestranski razvoj, obema so skupne najboljše želje in prizadevanja za zdrav otrokov napredek in srečno bodočnost.

Sodelovanje med starši in poklicnimi vzgojitelji temelji na vsaj okvirno enotni naravnosti doma in vzgojnovarstvene ustanove in premalo bi bilo, če bi se sodelovanje omejilo le na zunanje formalne stike.

Oblikovanje otrokove osebnosti in njena dosti ustvarjalnosti. V sodelovanju staršev in poklicnih vzgojiteljev vzgojno uspešnost lahko zelo poveča medsebojna izmenjava izkušenj in opažanj staršev in vzgojiteljev. Izmenjava pogledov na otrokovo obnašanje, morebitne razvojne težave, neuspehe pri vzgoji lahko tudi prispeva k izboljšanju vzgojnega ravnanja obojih.

Da bi družina in vzgojnovarstvena organizacija skladno vplivala na otrokovo uspešnost, je pomembno sodelovanje, v katerem bi prišla do izraza medsebojna obveščenost. Vzgojiteljice običajno starše o tem, kako in v kakšnih pogojih so otroci aktivni in sa-

mostojni pri pridobivanju novih znanj in navad in kakšne so metode in oblike usmerjanja njihove aktivnosti.

Starši pa naj bi obveščali vzgojiteljico, v kakšnih pogojih se otrok razvija v družini, kakšne sposobnosti kaže. To je za vzgojiteljico zelo pomembno, če hoče na vsakega otroka vplivati tudi posamično. Kaj lahko starši vidijo in s čim jih vzgojiteljica še lahko seznani ob obisku?

Čas, ki ga otroci preživijo v vzgojnovarstveni organizaciji je izpolnjen z dejavnostmi, ki zadovoljujejo osnovne otrokove potrebe: hranjenje, gibanje, počitek itd. Pri drugih dejavnostih se otroci uče določenega reda in opravil, ki so nujna za obvladovanje potreb otroka: osebna higiena, preoblačenje, pospravljanje prostorov po igri in delu, shranjevanje igrač in drugih predmetov na določeno mesto itd.

S posebnimi dejavnostmi si otroci pridobivajo določena znanja, razvijajo spretnosti in pridobivajo navade. Tako je z dejavnostmi, kjer jih seznanjajo z novimi pojmi o naravi, družbi, o odnosih med predmeti in ljudmi, kjer pejejo, oblikujejo, rišejo

Pomembno je, da starše seznanimo, da otrok v vzgojnovarstveni organizaciji ni samo v varstvu, ampak je tudi dejaven. O vseh teh dejavnostih in doseženih rezultatih obveščajo vzgojiteljice starše oziroma bi se starši morali zanimati za vse, kar se dogaja v vzgojnovarstveni organizaciji.

Vzgojitelj tudi obvešča starše tistih otrok, ki so pokazali posebne sposobnosti, da bi tudi v družini temu namenili več pozornosti in jih še naprej razvijali.

Načinov sodelovanja med starši in VVO je več. Nekaj imamo stalnih, iščemo pa vedno nove, boljše, primernejše – take, ki bi dajali več boljših rezultatov. V letošnjem februarju smo se odločili za tako imenovani »odprti teden za starše«. Ti so lahko sodelovali oziroma prisostvovali celo dopoldne delu v oddelku, kjer živi njihov otrok. Po takem dopoldnevu so se starši lahko pogovorili z vzgojiteljico o vsem, kar jih je zanimalo. Lahko so povedali vzgojiteljici vse, za kar menijo, da je pomembno za boljše razumevanje njihovega otroka.

Radi bi spodbudili starše, da bi sami od sebe prihajali in se z vzgojiteljico pogovorili o vsem, kar je pomembno za bolj enotno delo z otrokom v družini in v vrtcu.

Ema Zorman



Srečanje starejših občanov KS Hotedršica

Krajevna organizacija RK Hotedršica že vrsto let pripravlja novoletno srečanje občanov, starejših od 75 let.

Tokratno srečanje je bilo 13. 1. 1985 ob 15. uri popoldne v posebni sobi gostilne Turk, za kar se velja posebno zahvaliti gostoljubnemu gostilničarju.

Predsednik Pavel Nagode je otvoril srečanje, nato pa je vsem prisotnim spregovoril predsednik KS Jakob Nagode. Z recitacijami so sodelovali učenci tukajšnje šole. Za dobro voljo je poskrbel Mešani pevski zbor Hotedršica, ki je jubilatoma zapel nekaj pesmi pa seveda neutrudni harmonikaš Nagode Franc. V prijetnem razpoloženju je nedeljsko popoldne kar prehitro minilo. Večina prisotnih je izrazila željo po pogostejših podobnih srečanjih, kajti to je ena redkih priložnosti, da se starejši občani zberejo skupaj, se pogovorijo, pozabavajo, zapojejo.

Če bo le mogoče, bo naša organizacija nadaljevala s takimi in podobnimi srečanji!

ODBOR RK HOTEDRŠICA

Če smo pozabljeni!

Upokojenci KLI smo bili prijetno presenečeni, ko smo dobili obvestilo, da se kolektiv ob delitvi ostanka tega dohodka za leto 1984 spominja tudi na nas in namenja vsakega u 5.000.- din.

Za upokojence, ki se zelo težko in z velikim stroškom prebijajo iz meseca v mesec, je ta denar zelo dobrodošel, saj ni prišel nepričakovano in marsikomu pomagal vsaj malo zakrpati luknje v gospodinjstvem proračunu.

Poleg tega pa je ta izredno lepa gesta vredna vse pohvale, ker izražajo pozornost in priznanje nekdanjim članom kolektiva, ki so s svojim milim delom ustvarili delček tistega, kar je vgrajeno v mozaiku dosedanjega napredka, uspeha in ugleda naše največje delovne organizacije v Logatcu.

Dokler je človek zaposlen, se ne zaveda, kaj taka pozornost pomeni, ko jo šele takrat, ko jo nepričakovano doživi.

Hvaležni smo pobudniku tega predloga in vsem delavcem, ki so ta predlog sprejeli.

Sicer pa je KLI ugledna delovna organizacija, ki se že od nekdaj spominja svojih upokojencev in jih v praznovanjih jubilejev in odpiranju svojih novih objektov povabi v svojo sredino. Veseli in ponosni smo, da smo upokojenci takega kolektiva.

Z vami, delavci, ki ste sedaj na vrhu svojih ustvarjalnih moči, se veselimo vaših uspehov, zato vam tudi v praznik dela čestitamo in želimo veliko delovnih zmag.

Tatjana Š. v imenu vseh upokojencev

SKUPNOST OTROŠKEGA VARSTVA OBČINE LOGATEC

RAZPISUJE

vpis predšolskih otrok od 5. do 7. leta v počitniško kolonijo, ki bo organizirana od 15. 6.–25. 6. 1985 v Počitniškem domu ZZB NOV v Banjolah pri Puli.

Starši bodo prispevali k ceni penziona, ki za otroka znaša dnevno 700 din, od 252,00 do 420,00 din, upoštevanje lestvice za diferencirano udeležbo staršev pri plačevanju prispevka za oskrbo v VVZ.

Starši, katerih otroci niso vključeni v VVZ, bodo predložili potrdilo o osebnih dohodkih v letu 1984.

Glede na razpoložljiva finančna sredstva skupnosti otroškega varstva, je število otrok, ki se bodo lahko udeležili letovanja v Banjolah, omejeno.

V primeru, da bo prijavljenih več kot 60 otrok, bodo imeli prednost:

- otroci iz socialno ogroženih družin,
- otroci, ki se v preteklih letih niso udeležili letovanja,
- otroci, ki niso vključeni v VVZ.

O odhodu in prihodu otrok, zdravniškem pregledu otrok, garderobi in vseh ostalih podrobnostih se bomo s starši dogovorili na sestanku, ki bo organiziran v VVZ po končanem zbiranju prijav.

Prijave sprejemamo na naslovu: Skupnost otroškega varstva občine Logatec, Notranjska cesta 14/1, soba 8, do vključno 6. 5. 1985.

Uspešno delo vrhovskih mladincev

Prihaja pomlad in na Vrhu smo mladi precej uspešno uresničili zimski program dela. Dela je bilo veliko in ga bo še, uspehov pa smo zato še toliko bolj veseli.

Kot je na Vrhu že dolgoletna tradicija, smo tudi letos pripravili in uprizorili igro. Letos smo izbrali dramo Vlada Pipana »Dekle iz Trente«, ki je gledalce močno navdušila, še posebej pa je razveselila nas, ki smo se z njo trudili. Pri igri nas je sodelovalo okrog 30, kar je skoraj polovica vseh mladincev na Vrhu. Koliko dela je za tako igro potrebno, ve le tisti, ki se je kdaj s tem ukvarjal. Pri nas so dodatna težava še velike razdalje, saj so nekateri oddaljeni tudi po 4–6 km. Mnogo kilometrov je bilo prehojenih in prevoženih, mnogo ur smo preživel skupaj.

Najprej smo morali izbrati primerno igro, izbrati igralce (18) ter ostale delavce (šepetalci, inšpicient, scena, luči, glasba...), ki so ravno tako nujno potrebni, da igra dobro steče. Nato smo lahko začeli z vajami (sredi decembra lani), ki smo jih imeli v glavnem ob petkih in sobotah zvečer. Najprej smo imeli bralne vaje, kjer smo prirejali besedilo in popravljali izgovarjavo, zatem smo naredili kulise in postavili sceno ter začeli z vajami na odru. Pripravljati se je bilo treba tudi doma, saj se je bilo treba naučiti besedilo čim bolj na pamet, da smo na odru lahko vadili premikanje, kretne in izgovarjavo. Vaje so se navadno zavlekle pozno v noč, saj traja igra 2 uri in pol, vaje pa so seveda precej daljše. Brez težav na vajah in v zvezi z igro ni šlo, toda hujšega ni bilo, kar se vidi že po tem, da smo delo uspešno odigrali.

Po približno 30 vajah in uspešni generalki smo imeli v soboto, 23. februarja, premiero na domačem odru. Gledalci, ki so se kar gnetli v premlajni dvorani, so bili zelo navdušeni. Bilo jih je okrog 200, k čemur je pripomoglo tudi lepo vreme. Ponovitev smo imeli še naslednji dan, ravno tako na Vrhu. Tokrat je igra spet pritegnila okrog 220 ljudi. Sodelujoči na igri smo se po treh napornih dneh oddahnili, veseli lepega uspeha ter se odločili, da bomo še gostovali. Čez 2 tedna smo igrali v Šentjoštu (200 gledalcev), in Žireh (300 gledalcev).

Tudi na športnem področju nismo mirovali. V zelo neugodnih vremenskih razmerah smo na progi v Račevih pripravili »vrhovski veleslalom« (v okviru žirovskega pokala), ki tudi že postaja tradicija. Imeli pa smo tudi precej težav, kot se je dogajalo že lansko leto.

Najprej smo se zelo bali za sneg, ki ga je bilo zelo malo, nato pa je dan pred tekmo začelo še deževati. Toda mi smo vztrajali in v soboto skoraj ves dan delali v dežju in upali na izboljšanje vremena. V nedeljo, 10. 2., je zjutraj ob 6. uri še deževalo, nato pa se je vreme zjasnilo in nam le omogočilo izpeljavo tekme. Na žalost pa zaradi slabega vreme-

na mnogo prijavljenih ni prišlo, na progi pa so se zaradi pomanjkanja snega kmalu pojavile luknje, kar je bilo ob takih razmerah razumljivo. Na koncu smo bili veseli, da se je vsaj tako izteklo.

Sodelovali smo tudi na regijskem tekmovanju »Mladi in kmetijstvo« v Logatcu. V tekmovalni trojki Aktiva mladih združnikov Rovte sta tekmovala dva iz naše OO ZSMS, poleg tega pa smo z dramsko sekcijo po končanem tekmovanju zaigrali skeč o sporu med kmetoma zaradi meje.

Sedaj se že dobro pripravljamo in nabiramo moči za nadaljnje delo, predvsem za graditev igrišča pred šolo na Vrhu, kar bo letos naše največje in najpomembnejše delo. Z delom bomo pričeli takoj, ko bo primerno vreme in ko bo vse pripravljeno. Upamo, da nam bo šlo delo od rok brez večjih težav.

Vključili smo se tudi v akcijo Rdečega križa in začeli zbirati skromno denarno pomoč za lačne v Afriki. K temu vabimo tudi vse občane, saj bomo le s skupnimi močmi lahko zbrali kaj več denarja in pomagali tistim, ki so ga res potrebni. Pokažimo svojo humanost!

Vsem mladim želimo uspešno delo in jih lepo pozdravljamo!

Milan Žust
OO ZSMS Vrh nad Rovtami

Tudi v Logatcu študentski klub

Že nekaj časa smo študentje logaške občine razmišljali o ustanovitvi študentskega kluba, v okviru katerega bi združevali svoje interese in se izobraževali tudi na področjih, ki niso strogo strokovna. Čutili smo torej potrebo po lastni stanovski organizaciji, zato smo se že jeseni zbrali in dogovorili, da skušamo pribaviti k delu v klubu kolege iz vse občine.

Verjetno se bo marsikdo vprašal, zakaj študentski klub sploh potrebujemo. Odgovor je preprost: za vse vrste dejavnosti, ki niso zastopane v delovanju družbenopolitičnih organizacij, v katere smo sicer vključeni.

V petek, 22. marca, smo se zbrali na ustanovnem občnem zboru Študentskega kluba Logatec. Srečanje v avli OŠ 8 talcev je potekalo v delovnem, prijateljskem in veselem vzdušju. Malce razočarani smo bili v začetku nad dejstvom, da je od povabljenih 110 prišlo le 26 študentov, vendar smo se strinjali, da je kakovost pomembnejša od števila. Sklenili smo, da bomo delovali v okviru OK ZSMS Logatec in v klubu reševali težave, na katere naletimo pri

Kdor visoko leta

Letenje je davni sen človeka. Veliko časa je bilo potrebno, da se je uresničil – človek je poletel z letalom. Čeprav letala danes niso nobena posebnost več, še vedno z občudovanjem gledamo v velike ptice na nebu.

Nekaterim ljudem pa je letenje vsakodnevno delo. Z enim od teh, upravnikom Letalske šole Postojna Francem Jakličem smo se pogovarjali o letenju, o šoli, o finančnih problemih, o mladih, ki se želijo vključiti v klub.

Tovariš Jaklič je povedal, da Aeroklub Postojna deluje po sekcijah, od katerih sta jadralna in motorna najbolj dejavni. Bistvena naloga aerokluba je vzgoja oziroma šolanje mladega letalskega kadra ter trenaja in izpopolnjevanje že izšolanih pilotov. Šolanje in trenaja pilotov je gotovo ena najzahtevnejših nalog, ne samo zato, ker je za vodenje letala potreben širok profil tehničnega znanja, temveč predvsem zato, ker je vsaka najmanjša napaka v zraku lahko že usodna. V sklopu letalske šole poteka redno usposabljanje pilotov in padalcev za rezervni kader vojnega letalstva in teritorialne obrambe. V klubu sicer delujejo tri sekcije: modelarska, sekcija za jadralno letenje in sekcija za motorno letenje.

Dejavnost aerokluba je namenjena predvsem športnemu udeleževanju. Naši člani dokaj uspešno sodelujejo na raznih medklubskih, republiških in zveznih tekmovanjih v jadralnem in motornem letenju. Več tekmovanj organizirajo tudi na letališču v Postojni.

študiju. Skušali bomo vplivati na položaj študentov v družbi, na štipendijsko politiko, skrbeli bomo za kulturno izobraževanje pa tudi za zabavo članov.

Pomembno je tudi dejstvo, da študiramo na različnih smereh in lahko kot bodoči strokovnjaki pa svoje prispevamo h konkretnemu življenju in razvoju naše občine, seveda, če bo naša pomoč dobrodošla.

Svoj klubski prostor imamo na Notranjski 4 (v starem vrtcu). Zaenkrat je njegov videz precej klavrn, saj so naše finančne možnosti omejene, vendar pa se bomo trudili, da ga čimprej uredimo.

Načrtujemo že postavitev priložnostnih razstav, pa tudi sami bi se v prijetno urejenem prostoru bolje počutili. Srečujemo se vsak petek ob 20. uri. Če vas naše delo zanima, če imate sveže ideje ali pa če ste brez njih, če se ukvarjate s kakšno zanimivo dejavnostjo, pri kateri bi vam mi lahko pomagali, če potrebujete instrukcije, (...), pridite! Vsakogar bomo zelo veseli.

Vam, bralcem Logaških novic, pa obljubljam, da boste o nas še brali.
Marko Škrj

Letenje je drag šport. Kako člani kluba zagotovijo finančna sredstva za dejavnost?

Člani aerokluba si prizadevajo da bi čimveč sredstev za svoje delovanje pridobili s prostovoljnimi deli in raznimi prireditvami (letalski piki, pikniki). Zato mora vsak član vezno opraviti določeno število letalnih ur v klubski delavnici. Zlastna sredstva ne zadoščajo, saj letalski šport zelo draga dejavnost. Povem naj, da so stroški za eno letenje že preko 5.000,00 din. Za uspešnost našega delovanja je glavnem odvisna od finančne pomoči OZD in drugih, ki so zainteresirani za naše delo.

Vaš klub pokriva širše področje Postojne. Ali so vanj vključeni tudi mladi iz občine Logatec?

Lahko rečem, da ima Aeroklub Postojna že dolgoletno tradicijo, ki je začel delovati kmalu po osvoboditvi in je iz njegovih vrst več desetletij uspešnih pilotov potniških in vojnih letal. Že od samega začetka so se v aeroklubu združevali letalci širšega območja. Tudi danes je precej nov našega kluba s cerkniškega, gaskega in rakovskega območja uspešno nadaljujejo tradicije svojih predhodnikov.

V klubu imamo zdaj zelo perspektivnega pilota, ki je doma prav iz Logatca. To je Tomaž Meze. (Predstavlja vili ga bomo v naslednji številki –op.p.). Da postaneš pilot, je potrebno veliko vztrajnosti, trdega delanja, vse to pa se pozneje bogatejše obrestuje s prelepimi trenutki letenja.

Vsako leto organiziramo osnovno teoretični tečaj. Če ga kandidati uspešno zaključijo in opravijo zdravniški pregled, lahko nadaljujejo tečaj s praktičnim delom. Zato vabimo vse mlade, ki jih zanima ta dejavnost, da se vključijo v klub.

Čakajo jih prijetne ure v druženju vrstnikov.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame, stare mame, babice in prababice

MARJETE ISTENIČ

rojena Jerina

se za nesebično pomoč iskreno zahvaljujemo dr. Skvarči, dr. Vodopivcu, dr. Rakušu in dr. Nosetovi. Zahvaljujemo se tudi vsem sosedom in znancem za darovano cvetje, govornikoma za lepe poslovilne besede in gospodu župniku za opravljeni obred.

Vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, iskrena hvala.

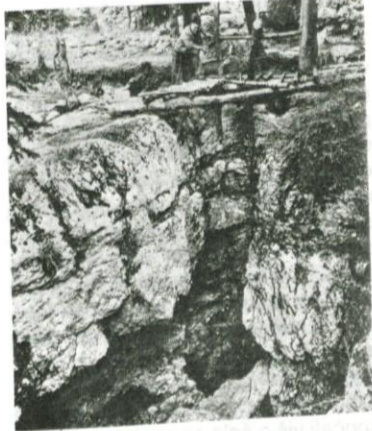
Žaljujoči vsi njeni

Gouffre Berger – cilj odprave Jamarskega društva Logatec

O cilju odprave JD Logatec, breznu Gouffre Berger, bi bilo potrebno napisati več kot le nekaj strani, morali bi napisati kupe knjig. Vendar kljub temu ne bi uspeli napisati vsega o tem znamenitem breznu. Verjetno se bo do vprašal, čemu sploh opisi, čemu odprava, raziskovanje podzemlja? Kakaj raziskujemo svet teme, globin, prepadov?

»Zakaj?« Natančno povedano zato, ker je tuje. Pričel sem z jamarstvom kot mladenič. To so nora, divja, veličastna leta. To je čas, ko čutimo priti v nas življenje in ne vemo, kaj početi z njim. Brali smo Julesa Verna, godbe velikih raziskovanj, povesti Divjega Zahoda! Zavidamo jim. Kot ni, tako hočemo tudi mi sodelovati pri osvajanju zemlje. Radi bi ušli dotrajnim sponam. Hočemo se bojevati in iščemo težave, da bi jih premagali... Potem minejo nora leta in mi se vedno hodimo po jamah... Glavni vzrok, da ljubim ta šport, je privlačnost odkrivanja. Kakšen povzdigujoč občutek, čuten, pomeni odkritje nove teme. Kakšno veselje je, udeležiti se prigode, pozabiti na ure, dneve, oči, se zanašati samo na samega sebe, na svoje mišice, srce, možgane, pred vso to lepo, a obenem sovravno naravo, ki skriva ob vsakem praku pasti in čuda. Jama ni mrtva stvar, temveč je živo bitje, kateremu moramo predati, bitje nežno in razvito obenem, in njegove muhe lahko postanejo nevarne. Nekateri so ostali jamarji zaradi lepote podzemeljskega sveta, gotovo so razočarani. Lepota podzemlja je le postranska stvar. Rajši se bojujem proti valovom podzemeljske reke, rajši se bojujem proti ledeno mrzli vodi, plezam čez stene, kjer preži name nevarnost, kjer mi strah leze v drobovje, potrebno mi je, da se zbiram, da trpim. Potrebujem vse to, da lahko uživam ta lepi

kristal, tisti lepi kapnik, le tako bom bolj cenil sonce, veselje do življenja, ki ga bo našel zunaj podzemlja...«
(Jean Cadoux-soavtor, Operacija -1000, Globus, Lj. 1963)



Vhodno brezno v sistem Gouffre Berger je nastalo ob močni zemeljski prelomnici, v katero se steka deževnica iz bližnje in daljnje okolice

Koliko globokih misli se skriva v besedah enega od članov zmagovite raziskovalne ekipe, ki je odkrila in raziskovala brezno Gouffre Berger? Koliko trdnih prijateljskih vezi, veselja, odpovedovanja je ta jama povezala in spletla med vsemi, ki so raziskovali podzemlje brezna Berger?

Vhod v brezno je 8 km oddaljen od Grenobla. Leži v osrčju narodnega parka Vercors (SV del) na visoki kraški planoti Sornin (sl. 1, 2). Nadmorska višina vhoda je 1460 m. Teren nad breznom je izredno razgiban in izpostavljen, zato vsaka močnejša nevihta na površju nad jamskim sistemom pomeni nevarnost za raziskovalce, ki so takrat v jami (sl. 4). Brezno Gouffre Berger je globoko 1141 m in sodi v sam vrh svetovne globinske lestvice. V tem breznu so jamarji prvič v zgodovini jamarskih raziskav dosegli in presegli globino 1000 m. V letu 1953 je skupina mladih navdušenih jamarjev, članov S.G.-C.A.F. (Speleo groupe du CAF) iz Grenobla, odkrila vhod v podzemeljski sistem brezna Berger. Brezno nosi ime po odkritelju Jo Bergerju. V več zaporednih, izredno naporih akcijah v letih 1953, 54, 55, ki so trajale od dvanajstih ur do enega tedna, so člani S.G.-CAF, skupaj z najboljšimi jamarji iz Španije, Italije, Švice, Belgije, Poljske, Anglije, ČSSR in Libanona prodrli do globine 1131 m (sl. 4)

Člani odprave JD Logatec (nadaljevanje prihodnjic)



Pogled iz Grenobla proti kraški planoti Sornin, kjer leži vhod v brezno Gouffre Berger. Na sredini: Cuves – izviri, kjer se na površju pojavi podzemeljska reka, ki je izoblikovala sistem brezna Berger.



V ospredju sta visoki kraški planoti St. Nizier in Sornin z oznako lege brezna Berger.

TEHNIČNI PREGLEDI TRAKTORJEV, ENOOSNIH TRAKTORSKIH PRIKOLIC IN STANOVANJSKIH PRIKOLIC

Oddelek za notranje zadeve Skupščine občine Logatec obvešča vse lastnike zgoraj naštetih vozil, da bodo tehnični pregledi po naslednjem razporedu:

LOGATEC
6. maja 1985 – od 8. do 17. ure pri SLOVENIJA AVTU v Logatcu

ROVTE
7. maja 1985 – od 8. do 17. ure na dvorišču gostilne »Pri Režki« v Rovtah

LOGATEC
9. maja 1985 – od 8. do 12. ure pri SLOVENIJA AVTU v Logatcu

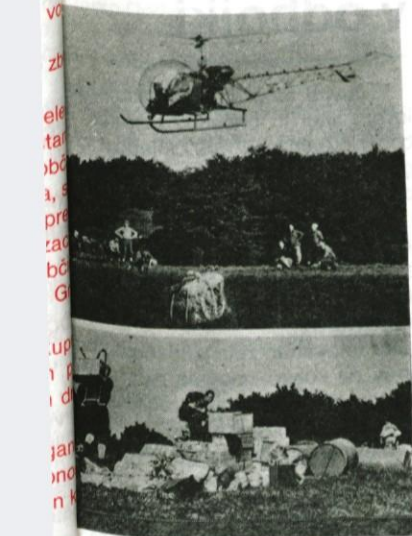
HOTEDRŠICA
9. maja 1985 – od 13. do 17. ure pred Kulturnim domom v Hotedršici

LAZE
10. maja 1985 – od 8. do 12. ure pred Zadržnim domom v Lazah.

Pri tehničnem pregledu bo navzoč tudi predstavnik zavarovalnice, pri katerem boste plačali obvezno zavarovanje. Zamudniki bodo morali opraviti tehnični pregled traktorja pri pooblaščenih delovnih organizacijah izven občine.

Tehničnih pregledov mopedov zaradi majhnega števila mopedov ne bomo več opravljali v Logatcu. Zato morajo lastniki mopedov poskrbeti, da bodo pravočasno opravili tehnični pregled svojega mopeda v Postojni ali Idriji.

ODDELEK ZA NOTRANJE ZADEVE SO LOGATEC



leta 1955 je mednarodna ekipa, sestavljena iz najboljših jamarjev sveta, raziskovala brezno Berger. ni transportu opreme na planoto rbnin ni manjkal niti helikopter. podaj: gora opreme, ki so jo po- bebovali rkaziskovalci

Občni zbor Planinskega društva Logatec

V planinsko društvo je trenutno vključenih 417 članov. Lahko rečemo, da je najbolj množično društvo v logaški občini. S svojo aktivnostjo je prispevalo velik delež k uresničitvi društvenega programa za leto 1984. V preteklem letu je bilo opravljenih preko 4300 prostovoljnih delovnih ur. Društvo je veliko časa in pozornosti posvetilo dograditvi planinskega doma v Novem svetu, ne gre pa prezreti aktivnosti najbolj zagnanih planincev, ki se trudijo, **da bi planinski dom izročili svojemu namenu za letošnji občinski praznik.** Vrednost opravljenih del (prostovoljno delo in pomoč DO) so do sedaj ocenili na 200 milijonov starih din. Pri gradnji je prostovoljno delalo 106 planincev. Tako so prispevali 3576 udarniških ur. Veliko finančno in materialno pomoč so nudili: območna vodna skupnost, skupnost KS, pašna skupnost Novi svet, oddelek za narodno obrambo, DO KLI, Gradnik, Gozdno gospodarstvo. Prevoze so opravili prevozniki Polde Petkovšek, Robert Koprivnikar in Jakob Pivk. Pri zidarskih in drugih obrtnih delih so mnogo pomagali domači in tuji obrtniki.



Zbor planincev se je vsem, ki so kakorkoli pomagali pri gradnji planinskega doma, iskreno zahvalil. Posebno zahvalo je za izredno pomoč prejel predsednik KS Hotedršica tov. Jaka Nagode.

Določili so odbor za proslavo ob otvoritvi doma.

V planinskem društvu delajo komisije za varstvo narave in okolja, za ureditev in markiranje planinskih poti, vzgojo kadrov, propagandna in gospodarska komisija ter mladinska, izletniška in alpinistična komisija.

Ob vseh teh dejavnostih ne gre prezreti veliko opravljenega dela izletniške, alpinistične in markacijske komisije.

Alpinistični odsek je prav v tem letu dosegel svoj največji uspeh. Razveselili smo se ga prav vsi loga-

ški planinci, saj pomeni vzpon na najvišjo goro Evrope, Mont Blanck, za nas prav gotovo svojevrsten uspeh. Poleg te odprave so naši alpinisti preplezali več ekstremnih vzponov v Julijskih in Kamniških Alpah.

Ponovno so dokazali, kaj vse se da doseči s skromnostjo, požrtvovalnostjo ter voljo. V odseku deluje 12 izkušenih alpinistov, ki jih lahko prištevamo med vrhunske športnike.

Vzgoja kadrov je bila doslej v našem društvu zelo uspešna in temu primerni so bili tudi rezultati. Pridobili smo generacijo za vodenje v gorah, kar pomeni za naše planinstvo veliko strokovno pomoč.

Organizirali smo planinsko šolo in več planinskih predavanj, katere je obiskovalo veliko število navdušenih planincev in mladine. Vsi so si pridobili osnovno znanje o planinstvu, izletništvu, opremi, prvi pomoči in prehrani. Največja vrednota te šole je bila prav gotovo v navajanju pionirjev na samostojnost ter iznajdljivost v naravi in na strmih planinskih poteh. Sprejeli smo sklep, da s takim načinom vzgoje mladih planincev nadaljujemo.

Markacisti so tisti, ki večkrat prehodijo poti na svojem območju ter vestno označujejo poti. V preteklem letu so opravili preko 500 ur pri markiranju in ureditvi poti.

Osnovna dejavnost društva pa je bilo izletništvo, saj je bilo skupaj organiziranih 32 enodnevnih ali večdnevniških izletov.

Na zboru smo menili, da bi moralo biti propagandno dopisništvo na višji ravni, saj bi z obveščanjem pritegnili v planinske vrste veliko število ljubiteljev planin.

Logaški planinci želimo, da bi se v društvo včlanilo čimveč delovnih ljudi in mladih.

Za novo vodstvo planinskega društva so znova izvolili dosedanji odbor in mu zaželeli nadaljnjih uspehov.

Janez Čanžek

Na obisku v Vzgojnem zavodu Logatec

Pogovarjal sem se z JOŽETOM KLOPČIČEM, ravnateljem Vzgojnega zavoda Logatec in MARJANOM VONČINO, vzgojiteljem v isti ustanovi.

Že ob prihodu v zavod sem ugotovil, da staro grajsko poslopje iz stoletja resnično ni primerno za tovrstno ustanovo, ker že sama podoba gradu ne vzbuja najboljšega občutka niti obiskovalcu, kaj šele ljudem, tu živijo in delajo. O prostorski stiski pove dovolj že podatek, da imajo devetintrideset gojencev na voljo le tri učilnice in tudi v spalnicah jih 94. po več kot deset. O tem sicer govorijo šele zadnjih nekaj let, ko povslovno gradimo nove dijaške domove. Republiška izobraževalna skupnost, ki inštitucija za tovrstne ustanove ustanoviteljske pravice, je gradnjo novega zavoda predvidela za naslednje srednjeročno obdobje. Potrebovali bi tudi lastno telovadnico, saj sedaj telovadijo v prostorih osnovne šole.

V pogojih, kakršnikoli že so, vzgojitelji in učitelji izobražujejo gojence v skrajšanem programu usmerjenega izobraževanja, ob koncu šolanja pa jim priznajo drugo stopnjo skrajšanega programa ali jim izdajo potrdilo o znanju, ki so si ga pridobili z delom. Gojenci se lahko učijo pod določenimi pogoji v avtokleparski, ličarski ali kovinarski delavnici. Če pride v zavod gojenec s končano osnovno šolo, lahko konča dva letnika skrajšanega programa. Šolanje je tečajne oblike, znanje pa preverjajo z izpiti. Poznajo primere, ko so njihovi gojenci po odhodu iz zavoda končali višjo šolo za socialne delavce, eden je postal inženir, radi pa se spominjajo gojenca, ki je sedaj pisatelj. V zavodu so gojenci, stari od petnajstega do osemnajstega leta, lahko pa tudi starejši, dokler pač ne končajo šolanja.

Omeniti moramo dejstvo, da je logaški vzgojni zavod permisivnega tipa in ne represivnega. O tem so avtorji Vodopivec, Bergant, Kobal, Mlinarič, Skaberne in Skalar napisali posebno študijo v knjigi z naslovom »Eksperiment v Logatcu«, ki jo je izdala Zveza društev defektologov Jugoslavije v Beogradu, leta 1974. Prav zaradi dejstva, da je logaški zavod permisivnega tipa, ga bivši gojenci še vedno radi obiščejo, niso pa prekinili tudi osebnih stikov z vzgojitelji.

V prostem času imajo gojenci na voljo teniško in nogometno igrišče, lep grajski park, skupaj z vzgojitelji pa tudi smučajo in planinarijo. Družabno življenje v zavodu je razgibano. Tako so 21. marca pripravili družabno srečanje »Grad spušča divžne mostove«. Dokazali so, da pri njih ne vlada sivina, ampak da si prizadevajo, da bi svoj prosti čas čim bolj koristno izrabili.

Program je bil zelo pester. Obiskovalce so najprej popeljali na podstrešje, kjer so nam razkazali grajske ječe. Doživeto so vklebili in maskirali nekaj svojih tovarišev in ni potrebno omenjati, da je povezava med »nekdanjo vsebino« grajskih ječ in sedanjostjo nosila v sebi veliko simbolike. Nato sta zaigrala ansambla, ki ju sestavljajo gojenci, pri enem od obeh pa igra tudi učitelj. Fantje so dokazali, da koristno porabijo čas ter obljubili, da to ni bila zadnja taka prireditve. Program je dopolnil Andrej Žigon, ki je predsta-

vil nekaj svojih pesmi in aforizmov. Škoda je le, da ni prišlo več obiskovalcev, za kar pa je bilo v veliki meri krivo tudi vreme.

Vsi, vzgojitelji in gojenci, si želijo, da bi imeli več pristnih stikov z mladimi iz Logatca. Pravijo, da do sedaj – razen vabil na prostovoljno delo v brigadah – niso imeli večjih stikov s svojimi vrstniki. Tožijo nad mladostvom, da se nihče ne spomni naravnost, kadar imamo v Logatcu kulturne prireditve. Skupaj z vzgojitelji ugovarjajo, da živijo na robu družbe. Pribivalci Gradu zato želijo, da bi ljudje, ki jih njihovo življenje in delo zahtevajo, večkrat pogledali za debele terne in da bi vsa družba posvečala več pozornosti usodam ljudi, ki jih življenje za določen čas zaneslo v logaški vzgojni zavod...

Marko Šk

Trim tekmovanje v odbojki

V okviru množične rekreacije prostovoljnih ljudi in občanov Logatca bilo v organizaciji ŠSD Mladost Logatec organizirano v zimskih mesecih tudi tekmovanje v odbojki.

Na razpis tekmovanja se je prijavilo 7 ekip, vendar je po prvem krogu ekipa KLI Logatec iz nerazumljivih vzrokov odstopila od nadaljnjega tekmovanja.

Po napetih in zelo izenačenih preizkušanjih je na koncu zmagala ekipa Mladost, druga je Mladina, tretji Košarica, četrti Prosveta, peti Valkarica in šesta ekipa Vzgojnega zavoda.

To tekmovanje je po svoje prispevalo k množični rekreaciji prostovoljnih ljudi in občanov, zato nas predvsem preseneča odstop ekipe DO KLI, kateri združuje delo preko 1200 prostovoljnih ljudi. Med njimi je mnogo mladih, ki se udeležujejo v različnih športnih panogah, pa vseeno niso uspeli sestaviti 6-članske ekipe za to tekmovanje.

Jože Selš



14. 2. 1985 – BOHINJ – Rep. prvenstvo za mladinke in Godčev memorial
V Bohinjski Bistrici je bilo republiko prvenstvo za mladinke, za ostale kategorije pa je bilo tekmovanje za Godčev memorial.

ml. mladinke:
1. Indira Ljajič, 15. Irena Leskovec, 19. Mojca Usenik

st. mladinke:
1. Bernarda Slabe
ml. pionirji:
1. Tadej Musec, 26. Miha Gostiša

st. pionirji:
1. Marko Leskovec
ml. mladinci:
1. Marjan Nagode
st. mladinci:
1. Rafael Marn

3. 1985 – KAMNIK – Pokal SRS v biatlonu
Tekma za pokal SRS v biatlonu je bila v Tunjicah pri Kamniku, kjer je bilo še toliko snega, da so organizatorji še lahko pripravili tekmovanje.

ml. pionirji:
1. Jure Smole, 2. Gregor Prezelj, 5. Tadej Musec, 6. Marko Leskovec

ml. pionirke:
1. Urša Fečur, 2. Dragica Lampe

st. pionirji:
1. Marjan Nagode
st. pionirke:
1. Irena Leskovec, 2. Melita Malnar, 3. Brigita Nagode

mladinke:
1. Mojca Usenik
mladinci:
1. Marko Dodič

3. 1985 – ČRNA – pionirska tekma za pokal Žita
Približno 150 tekmovalcev se je udeležilo na Koroškem, kjer je bila zadnja tekma za pokal Žita.

ml. pionirji:
1. Jure Smole, 4. Tadej Musec
ml. pionirke:
1. Dragica Lampe

st. pionirji:
1. Marko Leskovec, 25. Gregor Prezelj
st. pionirke:
1. Melita Malnar, 14. Urša Fečur, 17. Brigita Nagode

9. in 10. 3. 1985 – POKLJUKA
Republičko prvenstvo v biatlonu
Ker v Logatcu ni bilo snega, SK Logatec pa je bil organizator republikanskega prvenstva v biatlonu, smo prvenstvo izvedli na Pokljuki, kjer je bilo trodnevno tekmovanje izpeljano z zadovoljstvom vseh sodelujočih.

ml. člani:
1. Marko Dodič

10 km – mladinci:
10. Marko Dodič
7,5 km – mladinke:
1. Mojca Usenik, 2. Irena Petkovšek

4 km – st. pionirji:
1. Marjan Nagode, 5. Srečo Moroz
4 km – st. pionirke:
1. Melita Malnar, 2. Irena Leskovec, 3. Brigita Nagode

3 km – ml. pionirji:
3. Marko Leskovec, 4. Jure Smole, 5. Gregor Prezelj, 6. Tadej Musec

3 km – ml. pionirke:
1. Urša Fečur, 2. Polona Turk

štafete: pionirji
1. SK Logatec II (I. Leskovec, Prezelj, Malnar)

2. SK Logatec I (M. Leskovec, Smole, M. Nagode)

5. SK Logatec III (B. Nagode, Moroz, Musec)

V skupnem seštevku točk je zmagal SK Logatec pred SK Kamnik in dobil pokal za najboljši klub.

16. 3. 1985 – ČRNI VRH – Vojkov memorial
V Črnem vrhu je bil Vojkov memorial, to je tekma za pionirske kategorije. Rezultati so bili dokaj dobri, saj so logaški tekmovalci dosegli največ točk in dobili tudi pokal za najboljši klub.

ml. pionirji:
1. Boris Zelenc, 2. Miha Gostiša, 3. Jožko Petkovšek, 4. Tomaž Naglič, 5. Janez Jereb, 6. Dejan Lampe

ml. pionirke:
1. Marija Eržen

st. pionirji:
1. Marko Leskovec

st. pionirke:
1. Melita Malnar, 2. Urša Fečur

24. 3. 1985 – RATEČE – Pokal Žita
Zadnja od tekem za pokal Žita je bila v Ratečah, kjer so bili na koncu tekmovanja objavljeni tudi neuradni rezultati vseh petih tekem. Naši tekmovalci so dosegli lep uspeh. Vsi boljši tekmovalci bodo povabljeni v Kombinat Žito, kjer si bodo ogledali proizvodnjo, dobili nagrade, najboljši med njimi pa pokale.

Rezultati zadnje tekme:
– ml. pionirji:
2. Jure Smole, 9. Tadej Musec, 38. Boris Zelenc, 40. Miha Gostiša, 48. Janez Jereb

ml. pionirke:
19. Dragica Lampe

st. pionirji:
27. Gregor Prezelj

st. pionirke:
7. Melita Malnar, 15. Brigita Nagode

Končni vrstni red po petih tekmah:
ml. pionirji: 1. Jure Smole
st. pionirke: 5. Melita Malnar

skupaj pionirji in pionirke:
4. SK Logatec pionirke, 6. SK Logatec
5. SK Logatec

Ker so pred nami uvrščeni samo klubi, ki imajo dobre pogoje (sneg in finančno stanje), je uvrstitev SK Logatca na peto mesto velik uspeh.

24. 3. 1985 – ČRNI VRH – Trnovski maraton
Na tej množični prireditvi so nekateri naši člani dosegli lepe uvrstitve:

pionirke na 7 km:
1. Indira Ljajič, 3. Irena Leskovec
pionirji:
5. Marjan Nagode

ženske na 21 km:
4. Bernarda Slabe
moški:
7. Rafael Marn

31. 3. 1985 – RATEČE – Republičko prvenstvo v štafetah za vse kategorije in posamezno za mladince

ml. pionirji:
4. mesto (Musec, Zelenc, Smole), 11. mesto (M. Gostiša, Lampe, Jereb), 12. mesto (Petkovšek, B. Gostiša, Naglič)

ml. pionirke:
6. mesto (Lampe, Rupnik, Lukan)

st. pionirji:
7. mesto (Prezelj, Moroz, Leskovec)

st. pionirke:
3. mesto (Fečur, Nagode, Malnar)

mladinke:
5. mesto (Usenik, Ljajič, Malnar), 6. mesto (Leskovec, Petkovšek, Slabe)

Med starejšimi mladinci se je Rafael Marn uvrstil na 18. mesto, Marjan Nagode pa med mlajšimi mladinci na 20. mesto.

Gostilna TURK HOTTEDRŠICA

obveščaja

cenjene stranke, da bo ob nedeljah odprta samo do 15. ure zaradi porodniškega dopusta.

ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše drage sestre in tete
MARIJE BOŽIČ
se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, posebno tov. Zofki Rupnik za vsestransko pomoč. Hvala vsem, ki ste darovali cvetje in jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti.
Posebej se zahvaljujemo dr. Skvarči, ZZB NOV Logatec, Obrtnemu združenju, tov. Povšetju, tov. Severjevi in Dragu Tršarju za lepe poslovilne besede in Logaškemu oktetu za prelepo zapete žalostinke.
Žalujoci: sestra Francka z možem
Jožetom in družina Lenarčič

DOPISUJTE V LOGAŠKE NOVICE

ZAHVALA
Ob boleči izgubi dragega moža
ALOJZIJA ŠEBENIKA
se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znanjem, posebno svakinji Francki in nečaku Borisu, za nesebično pomoč ter vsem domačim. Zahvala vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti ter mu darovali vence in cvetje.
Zahvaljujem se dr. Skvarči za pomoč med dolgotrajno boleznijo. Zahvala velja tudi članom gasilskih društev, posebno tovarišema Viktorju Kravnerju in Slavku Kravnerju za poslovilna govora. Zahvaljujem se gospodu župniku za lep in svečan pogrebni obred in cerkvenim pevcem za ubrano petje.
Žalujoca žena Marija

ZAHVALA
Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše mame in babice
BERNARDE TKALIČ
se zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali vence in cvetje ter jo v tako velikem številu spremili do njenega preranega groba.
Hvala za vsestransko pomoč sosedom Vončina, Kristančič, Herblan, Ivančič, Šparovec-Turk, Gornjanc in Bajtovim.
Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku ZZB za poslovilne besede, gospodu župniku za opravljeni obred in njenim dobrim sosedom s Tovarniške 12/H.
Žalujoci: hčerka Nada z družino, sinovi Andrej, Ivan in Otmar ter ostalo sorodstvo

vabimo vas

Morda včasih ni odveč, da se malo pohvalimo. Konec maja bomo namreč med prvimi zavrteli tudi *E.T. – VESOLJČKA*, prisrčen in globok film o nenavadnem prijateljstvu med fantičem in vesoljskim bitjem. Velikokrat smo že ugotavljali, kakšno mojstrstvo je voditi otroke v igri, prav v tem filmu doživimo nekaj, kar je celo nad tem. Gnus in morda odpor, ki ga skupaj z glavnim junakom čutimo v začetku filma, se brez posebnih zunanjih učinkov sprevrže v prijateljstvo in nagnjenje, ki ga zmore le nepokvarjena otroška duša. Resnično film, ki ga ne bi smel zamuditi nihče. Oznaka znanstvene fantastike je v primeru *E.T.*-ja uporabljena zgolj zaradi zunanje oblike, globina tega filma je v odnosih, ki so načrtani – lahko rečem – enkratno. Najtopleje priporočam ogled vsem, starim in mladim.

Verjetno se boste začudili, kako neki je na naša platna zašel film iz afriške države Botsvane. *BOGOVI SO PADLI NA GLAVO* je namreč imeniten in edinstven film, poln duhovitosti, ki je že rahlo izginila s platen. Zaplet je tako imenitno zastavljen, da ga smem le nakazati. V puščavi Kalahari živi družina Bušmanov. Bogovi so bili vedno dobri z njimi in jim dajali koristna darila, dokler niso nekega dne »padli na glavo« in jim poslali – prazno steklenico coca cole. Razdor v družini je neizbežen. Režiser, ki se ga morda kdo spominja kot avtorja dokumentarne mojstrovine *TA ČUDOVITA BITJA*, se je odrezal tudi kot režiser imenitne komedije.

Za konec naj omenim še dva vojaška filma, saj so te zvrsti filma zadnje čase redke gost na naših platnih. V treh dneh drugega konca tedna v maju bomo zavrteli dva taka filma. *PSI VOJNE* sicer ni film o II. svetovni vojni, govori pa o vojaških dogajanjih v »neki« afriški državi, kamor pride ameriški plačanec. Vsa surovost današnje senčne strani najetih vojakov je v tem filmu. Drugi film pa nosi naslov *DISCIPLINA BREZ MILOSTI* in je nekakšno tematsko nadaljevanje *OFICIRJA IN GENTLEMANA*. Tudi David Keith, nosilec glavne vloge v *DISCIPLINI*, je imenitno odigral v *OFICIRJU prijatelja glavnega igralca*. Tukaj igra rekruta vojaške akademije v Ameriki, ki po naključju pade v kolesje hierarhijske moči znotraj akademije. Moč ima celo nekakšno fašistično osnovo, klani in prevlada nekakšnih »voditeljev« so razgaljeni v vsej svoji krutosti. V Ameriki tega filma niso dovolili snemati in so ga zato režiser Franc Roddam (posnel je znano *QUADROPHENIO*) in igralci posneli v Angliji. Film torej osvetljuje vsebino nam manj znanega sistema vojaškega usposabljanja, v katerem se sproščajo nizki nagoni in nenavadna čustva. Film je resno opozorilo, kam vodi svetovni militarizem.

P. Sark

KULTURNA KRONIKA

NAJMLAJŠI MAMICAM ZA 8. MAREC. – Tisto popoldne pred dnevom žena so učenci osnovne šole Edvarda Kardelja povabili medse svoje mamiče, da so skupaj počastili ženski praznik. Številne žene je najprej pozdravil v imenu krajanov KS Tabor Dominik Murn, nato so se zvrstili pevci, muzikantje, recitatorji in plesalci ter Mešani zbor Tabor pod vodstvom zborovodje Andreja Logarja; zgovorno, slikovito in prepričljivo so spregovorili in peli o mamicah; iz src je prišlo vse tisto najlepše.

VESELI VEČER. – V mesecu kulture smo v Rovtah pripravili veseli večer. Dvorana je bila spet nabito polna in vseh gledalcev niti ni mogla sprejeti. Pod vodstvom zborovodje Jakoba Kokalja je nastopil priljubljeni Nonet Aktivna kmečkih žena iz Rovt. Prvič pa se je občinstvu predstavil oktet naših fanov pod vodstvom mladega zborovodje Janeza Trevena. Večer so popestrila dekleta skupine za izrazni ples, mladi harmonikaši, kitaristi in člani dramske skupine s kratkimi skeči in recitacijami; na odru sta oživela Prešernova Urška in Nušičev Gumb. Kulturno društvo Rovte je v soboto, 23. marca, gostovalo tudi v Kulturnem domu KS Tabor.

PRAZNOVANJE DNEVA ŽENA. – 8. marca je bila v šoli Rovte razstava ročnih del. Obiskovalec si je lahko ogledal vezenine, pletenine, gobeline, čipke in še kaj. Človek ne bi verjel, kaj vse delajo dekleta in žene v dolgih zimskih večerih, čeprav so njihove roke otrple in okorne od trdega kmečkega dela. Prvič je svoje slike razstavljal tudi mladi slikar Brane Vegelj. Razstavo so pomagali pripraviti člani sveta staršev in nekatere razstavljalke same. Pri ureditvi je priskočila na pomoč Judita Treven. Učenci šole so za matere in žene pripravili kratek kulturni program, KS pa je vsaki podarila nagelj.

Z. Z.

USPEŠNA UPRIZORITEV FISCHERJEVEGA PROSTEGA DNE. – V naprjeni dvorani Narodnega doma je 23. 3. 1985 gostovala dramska sekcija Kulturnošportnega društva Hotedršica z dramo Otta Fischerja *Prosti dne*. Že v naslovu smo zapisali, da je šlo za uspešno uprizoritev. Uspešnost se kaže v raznoterih smereh in razsežnostih.

Najprej velja pohvaliti repertoarni izbor: gre za aktualno, angažirano, od uporniško temo žene (matere, gospodinje itd.), ki se želi rešiti prisposodbe »zavrženi rokavici«. Takoj za izborom besedila se velja pomuditi pri režiseru uprizoritve Rudiju Čamerniku. S težavami, ki jih v obilici ponuja besedilo glede interpretacijskih in zlasti tehničnih možnosti, se je znal režiser spopreti tako, da se je drama odvijala pred gledalci vseskozi tekoče, v zanimivih petostih vzdusjih, ki so bila izpeljana prek glavne junakinje s primerno stveno vplivnostjo. Prav čustvena plat bi bila lahko usodna za predstavo, bi režiser z igralko dovolj oprezno ne obhajal solzave nevarnosti, v katero tako besedilo kaj kmalu lahko spolzi. Suvereni nastop Marinke Vavken dajal predstavi prepričljiv ton in barvo; tu sme veljati naša nadaljnja pozornost. Predstava bi ne bila nič slabša, ko bi uspelo igralki še nekoliko razviti večplastnost značajskih odtenkov, kar igralka gotovo zmore.

Obsežen igralski ansambel: Silvo in Jože Nagode, Kristina Lukan, Tomaz Menart, Marinka Skvarča, Janez Čuk (tudi scenograf) Ingrid Kovač, Silvo Pivk, Marija Trpin, Marinka Vavken, Metod Mikuž in Francka Čuk – je doseglo jeval to solistično dramsko kompozicijo s svojimi značajskimi elementi igralskimi sposobnostmi različnih ravni. Poleg že uveljavljenih igralcev opozorilo na svoje igralske možnosti še nekaj novincev, zlasti Tone Menart, Ingrid Kovač – tudi lektorica, Silvo Pivk pa še kdo.

Morda bo tudi prav, če rečemo, da sodi ta predstava med najboljše stvaritve hotenjskih gledališčnikov.

LOGAŠKI OKTET NA TV SVEČANOSTI. – V malem studiu ljubljanske televizije je bila 13. marca 1985 komorna svečanost. Tednik »Sedem Dni« Maribora je podelil letošnji »zlati ekran« novinarju Janezu Čučku za najboljši kupnejši TV obraz leta – upošteva mnenje bralcev. Dušan Prebil je prejel zlato plaketo za najuspešnejšo režijsko upodobitev na televiziji, Frane Činčič – Ježek pa zlato plaketo za svoje življenjsko delo: za svojega »lostnega klovna«. Na to svečanost je bil povabljen tudi Logaški oktet, nastopil z izborom narodnih in ponarodelih uspešnic – ne na zlati ekran pred zlatim ekranom pač.

Filmski spored za maj

- 3.– 5. italijanski zgodovinski NEPREMAGLJIVI GLADIATOR, režija A. Momplet, glavne vloge R. Harrison, I. Corey, L. Lorenzon.
- 4.– 5. jugoslovanska komedija MOŽ S ŠTIRIMI NOGAMI, r. R. Lola-Djukić, gl. vl. M. Aleksić, M. Dravić, T. Bošković, D. Stojković.
7. ameriška kriminalka ZAROTA V SAN FRANCISCU, r. W. Hill, gl. vl. N. Nolte, E. Murphy.
- 10.–12. ameriški vojni PSI VOJNE, r. J. Irvin, gl. vl. C. Walken, T. Berenger.
- 12.–12. ameriški vojni DISCIPLINA BREZ MILOSTI, r. F. Roddam, gl. vl. D. Keith, R. Prosky, B. Babcock.
12. ameriška drama PRVI PONEDELJEK V OKTOBRU, r. R. Neame, gl. vl. W. Matthau, J. Clayburgh, B. Hughes.
- 17.–19. botsvanska komedija BOGOVI SO PADLI NA GLAVO, J. Uys, gl. vl. Xao, M. Weyers, S. Prinsloo.
- 18.–19. ameriška grozljivka ABSURD V NOČI GROZE, r. P. Newton, gl. vl. G. Eastman, E. Purdom, A. Belle.
21. ameriška drama ŠEST TEDNOV, r. T. Bill, gl. vl. M. T. Moore, D. Moore, K. Healy.
- 24.–26. italijanski western LE BOG ODPUŠČA, G. Collicci, gl. vl. T. Hill, B. Spencer.
- 25.–26. ameriška komedija ZA SINOVO LJUBEZEN, r. D. Steiberg, gl. vl. B. Reynolds, B. D'Angelo.
28. jugoslovanski ljubzenski NI PRAVI TRENUTEK, r. B. Drašković, gl. vl. M. Manojlković, D. Nikolić, P. Vujisić, B. Todorović, A. Berček, Bata.
- 31.– 2. ameriški znanstveno fantastični *E.T. – VESOLJČEK*, r. S. Spielberg, gl. vl. D. Wallace, H. Thomas, P. Coyote, R. McNaughton.

Logaške novice – glasilo SZDL občine Logatec. Predsednik izdajateljskega sveta Franc Jerina. Ureja uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik Branka Novak, tehnični urednik Miro Leskovec, lektor Irena Lipovec. Številka žiro računa 50110-678-87486. Tisk Šolski center tiska in papirja, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacijo SR Slovenije št. 421-1/72 je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.